



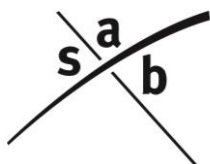
adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Quick scan natuur

Bladel, Annie M.G. Schmidtlaan 15

Gemeente Bladel

Datum: 22 maart 2018
Projectnummer: 150331



SAB
Postbus 479
6800 AL Arnhem
tel: 026 - 357 69 11
fax: 026 - 357 66 11

Auteur oorspronkelijke quick scan:	V. Hommersen
Auteur actualisatie:	D. Meriën
Tweede lezer:	R. van Gestel
Project:	Bladel, Annie M.G. Schmidtlaan 15
Projectnummer:	150331

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.2	Soortenbescherming	8
2.3	Bescherming houtopstanden	8
3	Onderzoeksmethode	9
3.1	Deskundigheid	9
3.2	Werkwijze	9
4	Resultaat	10
4.1	Gebiedsbescherming	10
4.2	Soortenbescherming	13
4.3	Bescherming houtopstanden	20
5	Conclusie en advies	21
5.1	Gebiedsbescherming	21
5.2	Soortenbescherming	21
5.3	Bescherming houtopstanden	23
5.4	Vervolgstappen	23

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

Bijlage 2: AERIUS berekening

Bijlage 3: Toelichting berekening stikstofemissie op basis aardgasverbruik en maximaal toelaatbare emissie

Bijlage 4: Resultaat AERIUS

Bijlage 5. Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

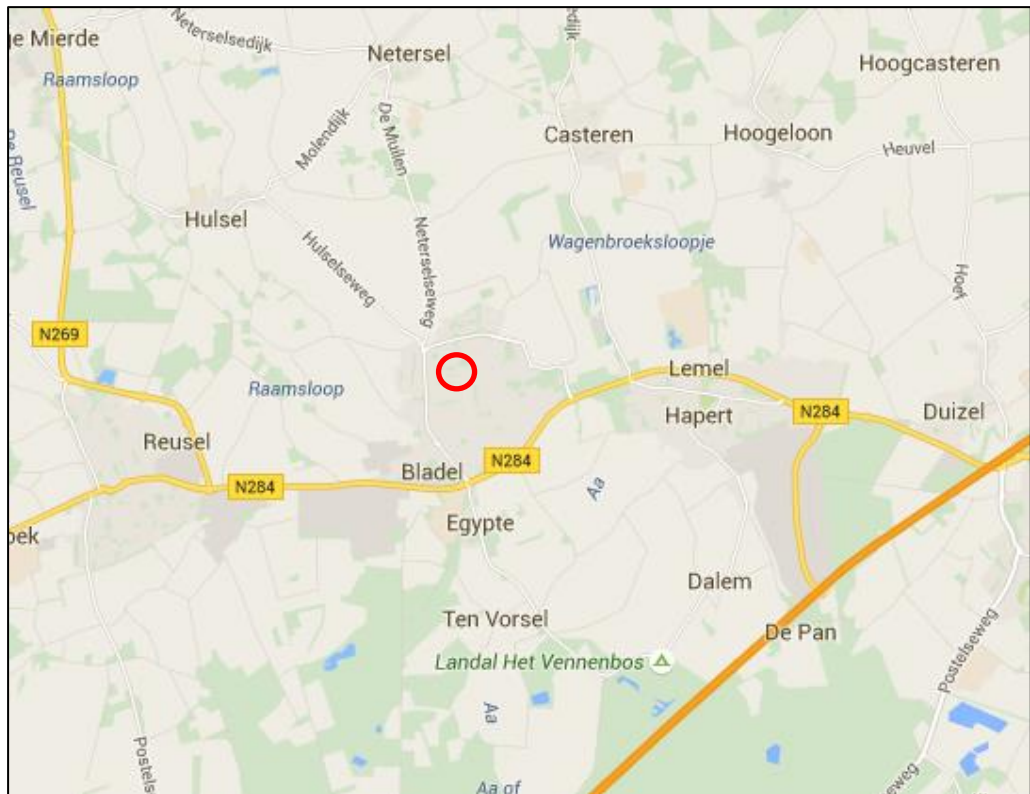
Aan de Annie M.G. Schmidtdaan 15 te Bladel is men voornemens de voormalige sporthal 't Spant Er te slopen en op deze plek nieuwe woningen te realiseren. Deze ruimtelijke ingreep past niet binnen het huidige bestemmingsplan. Derhalve zal een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is. Ten tijde van het veldbezoek was de Flora- en faunawet van kracht en is de quick scan aan de hand van dit wettelijk kader opgesteld. Op 1 januari 2017 is echter de Wet natuurbescherming in werking getreden. De resultaten van dit rapport zijn daarom opnieuw beoordeeld en aan de hand van de Wet natuurbescherming geactualiseerd.

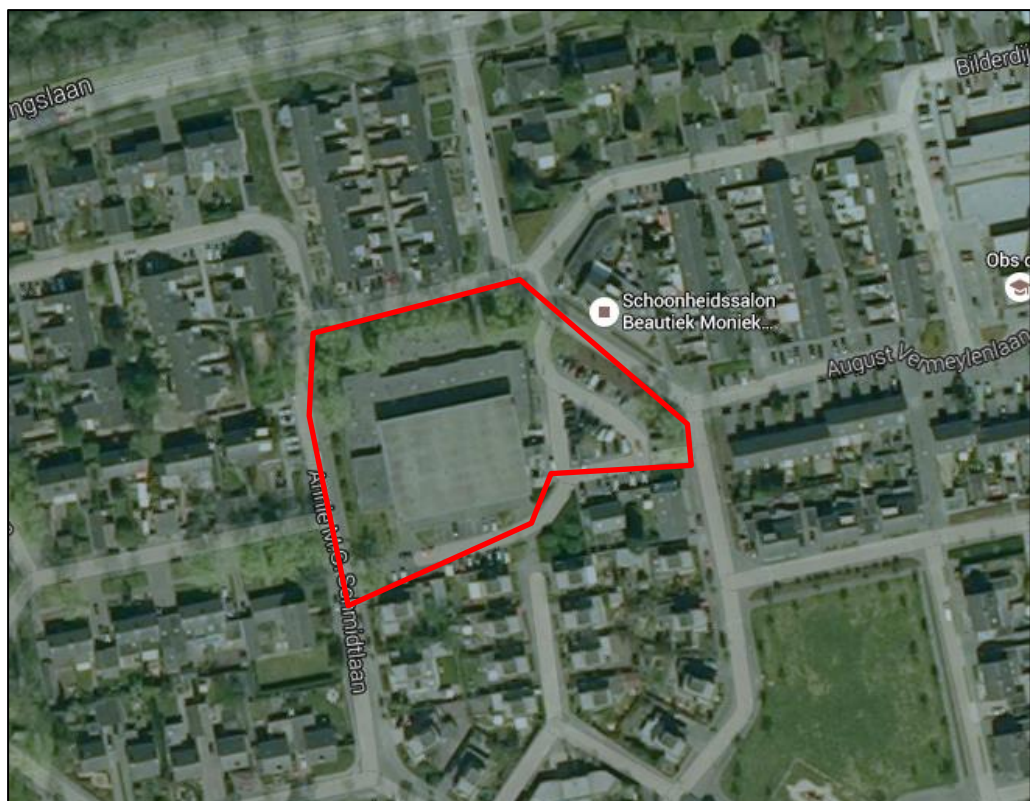
1.2 Plangebied

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied ligt in het noorden van de kern van Bladel (gemeente Bladel, provincie Noord-Brabant). Bladel bevindt zich in het zuiden van de provincie en wordt omringd door agrarische gronden en dorpen als Reusel en Hapert. Bladel wordt doorkruist door de Provinciale weg N284. In de omgeving van het dorp liggen natuurgebieden als de Kroonvense heide, Cartierheide en Natuurpark Groote Beerze. In de omgeving van het plangebied bevinden zich vooral woningen. Het plangebied bevindt zich in een groene wijk, met redelijk veel bomen en hagen rond woningen. Het plangebied grenst in het noorden en westen aan de Annie M.G. Schmidtdaan, in het oosten aan Arthur van Schendellaan en in het zuiden aan de Tollenslaan. Navolgende afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.



Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.



Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Google Maps. Bewerking: SAB.

Op 14 oktober 2015 is een veldbezoek uitgevoerd. Het plangebied bestaat uit de voormalige sporthal 't Spant Er, het huidige parkeerterrein en een groene zoom van bomen. Het gebouw is sinds 1976 in gebruik als sporthal. In 2014 is het sportcentrum verplaatst naar een andere locatie, sindsdien is het gebouw niet meer in gebruik. Navolgende afbeeldingen geven een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.



Plangebied ten tijde van veldbezoek. 1) noordkant van de sporthal, 2) oostkant van de sporthal, 3) zuidkant van de sporthal, 4) westkant van de sporthal

1.2.2 Toekomstige situatie

In de nieuwe situatie is de oude sporthal gesloopt en zijn er op deze plek maximaal 30 woningen in maximaal 21 woonvolumes gerealiseerd. De groene zoom van bomen aan de rand van het plangebied zal in de nieuwe situatie behouden zijn gebleven en waar nodig en/of mogelijk versterkt. Navolgende afbeelding geeft een indicatie van het plangebied in de nieuwe situatie.



Proefverkaveling (bron: gemeente Bladel)

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die de instandhoudingsdoelstellingen kunnen schaden. Verder geldt dat een plan, dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursorgaan pas vastgesteld kan worden indien een passende beoordeling is gemaakt.

2.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

In de provinciale Structuurvisie ruimtelijke ordening maakt de provincie Noord-Brabant onderscheid tussen de 'groenblauwe structuur' en het 'gemengd landelijk gebied'. Onderdeel van de groenblauwe structuur in Noord-Brabant is het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Dit is het deel van de NNN dat in Noord-Brabant is gelegen. Het NNB wordt beschermd via een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke waarden en kenmerken van het gebied aantasten. Indien er sprake kan zijn van een significante aantasting is een ingreep alleen toegestaan indien er sprake is van een groot openbaar belang en wanneer er geen alternatieven beschikbaar zijn. Door toepassen van de instrumenten saldobenadering en herbegrenzing en compensatie is er ruimte voor aanpassingen. De bescherming van het NNB strekt zich uit tot buiten de begrenzing van het NNB, via artikel 5.1 lid 6 van de Verordening Ruimte. In dit lid is bepaald dat negatieve effecten van bestemmingsplannen buiten het NNB, op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB, waar mogelijk worden beperkt en worden gecompenseerd.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Noord-Brabant heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staat bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om te allen tijde aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 5 maart 2018, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Zie hiervoor de bronnenlijst in bijlage 1. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd.

Op 14 oktober 2015 is een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. De resultaten van dit veldbezoek zijn op 5 maart 2018 op basis van actuele verspreidingsgegevens en aan de hand van de Wet natuurbescherming opnieuw geëvalueerd.

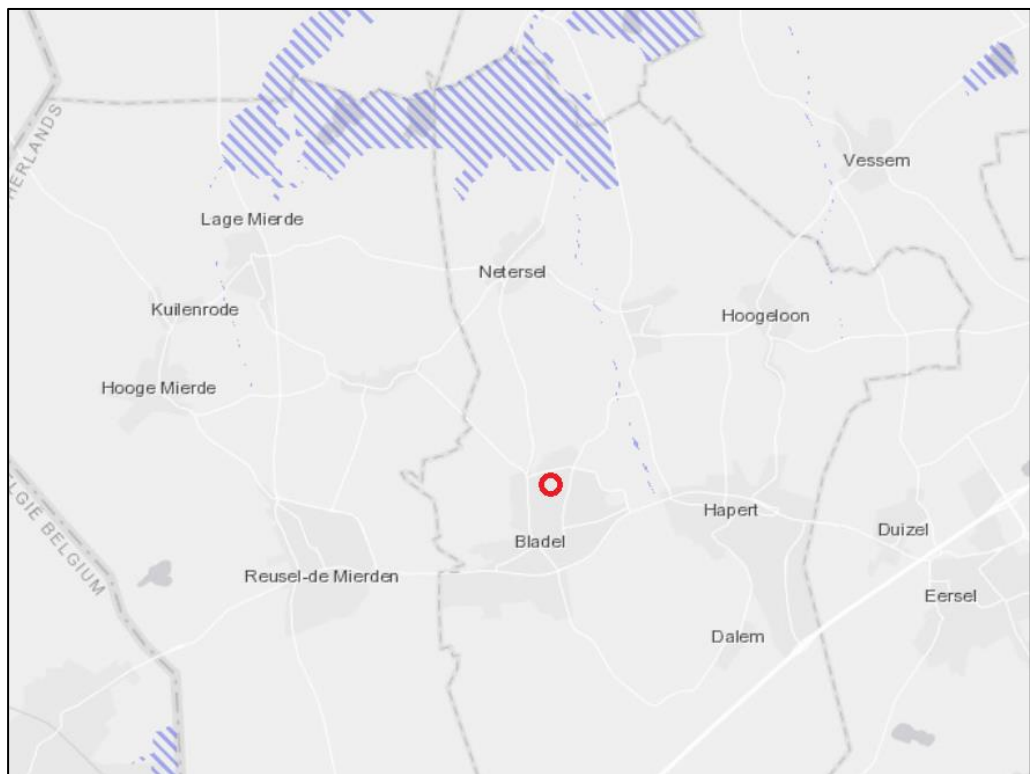
Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten en beschermde gebieden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Resultaat

4.1 Gebiedsbescherming

4.1.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied ligt niet in een gebied beschermd volgens de Wet Natuurbescherming (zie navolgende afbeelding). Op een afstand van ongeveer 4,4 kilometer ten noorden van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Kempenland-West. Dit gebied heeft de status Habitatrichtlijngebied. Gezien de grote afstand en tussenliggende elementen (agrarische grond, de kern van Netersel en wegen) zijn directe negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten. Indirecte negatieve effecten zijn echter niet op voorhand uit te sluiten, vanwege de verkeersaantrekkende werking van het plan als gevolg van de realisatie van maximaal 30 woningen.



Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Bron: Natura 2000 Network Viewer. Bewerking: SAB.

Verstoring door stikstofdepositie kan nog op grote afstand van een ontwikkeling plaatsvinden. Belangrijke bronnen van stikstofemissie zijn de landbouw, gemotoriseerd verkeer en de industrie. Maar ook als bij de verwarming van huizen fossiele brandstof wordt gebruikt, leidt dit tot stikstofemissie. Stikstof heeft in natuurgebieden zowel een verzurende als vermestende werking. In het nabij gelegen Natura 2000-gebied zijn verschillende leefgebieden en habitattypen aanwezig die gevoelig zijn voor verstoring door stikstof. Vanwege de relatief beperkte afstand tot het Natura 2000-gebied Kempenland-West en vanwege de aanwezigheid van stikstofgevoelige habitattypen in dit Natura 2000-gebied, zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van dit nabijgelegen Natura 2000-gebied als gevolg van stikstofdepositie

niet op voorhand uit te sluiten. Daarom is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Met dit rekenprogramma kunnen de stikstofdeposities in Natura 2000-gebieden als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen in beeld worden gebracht.

In bijlagen 2 en 3 is weergegeven welke uitgangspunten bij de AERIUS-berekening zijn gehanteerd. Bijlage 4 bevat het resultaat van de berekening.

Uit de berekening blijkt dat van het project enige stikstofemissie te verwachten is. Als gevolg hiervan is een kleine depositie, van 0,01 mol NO_x per hectare per jaar, op stikstofgevoelige leefgebieden in Kempenland-West te verwachten (bijlage 4). Deze depositie is zo gering dat negatieve effecten hiervan niet te verwachten zijn, wat mede komt door de maatregelen die de provincie neemt om negatieve effecten door stikstofdepositie te beperken.

In 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in werking getreden. In het programma worden maatregelen genomen om natuur bestendiger te maken tegen een overbelasting van stikstof. De bedoeling van het programma is om een vermindering van de stikstofbelasting van voor stikstof gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden te realiseren. De ontwikkelingsruimte die hierdoor ontstaat wordt gedeeltelijk gebruikt voor nieuwe economische ontwikkelingen die stikstof veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Het programma maakt daartoe zogenaamde 'depositieruimte' beschikbaar. Deze depositieruimte wordt toebedeeld aan:

- 1 autonome ontwikkelingen;
- 2 projecten en andere handelingen die slechts een geringe stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Dit is de zogenaamde 'depositieruimte voor grenswaarden'. Deze grenswaarden zijn opgenomen in het Besluit natuurbescherming. In geval een grenswaarde van toepassing is, is geen afzonderlijke toestemming nodig voor de te veroorzaken stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied en is geen toedeling van ontwikkelingsruimte nodig;
- 3 prioritaire projecten, welke projecten worden aangewezen door de overheid en van maatschappelijk belang zijn en betreffen voornamelijk infrastructurele projecten alsmede ook bedrijventerreinen (ontwikkelingsruimte, segment 1);
- 4 de zogenaamde 'ontwikkelingsruimte', die door het bevoegd gezag wordt toe gedeeld aan projecten of andere handelingen waarvoor een vergunning Wet natuurbescherming noodzakelijk is (ontwikkelingsruimte, segment 2);

Het Besluit natuurbescherming onderscheidt twee soorten grenswaarden. Er is een algemene grenswaarde, uitgedrukt in de hoeveelheid stikstofdepositie per hectare per jaar en een specifieke grenswaarde voor categorieën projecten of andere handelingen die is uitgedrukt in de afstand tussen een project of andere handeling en een Natura 2000-gebied. Deze laatste grenswaarde is bedoeld voor infrastructurele projecten en handelingen van het Rijk. Indien een project een stikstofdepositie veroorzaakt op voor stikstof gevoelige habitats, die lager is dan of gelijk is aan deze grenswaarde, dan is het project uitgezonderd van de vergunningplicht van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming. In het Besluit natuurbescherming wordt een algemene grenswaarde van 1 mol stikstofdepositie per hectare per jaar (mol/ha/jr) op een voor stikstof gevoelig habitat vastgesteld. Deze grenswaarde van 1 mol kan worden verlaagd naar 0,05 mol per hectare per jaar zodra op een hectare in dat gebied 95% van de depositieruimte voor activiteiten onder de grenswaarde is benut. Wel moet er een melding worden gedaan

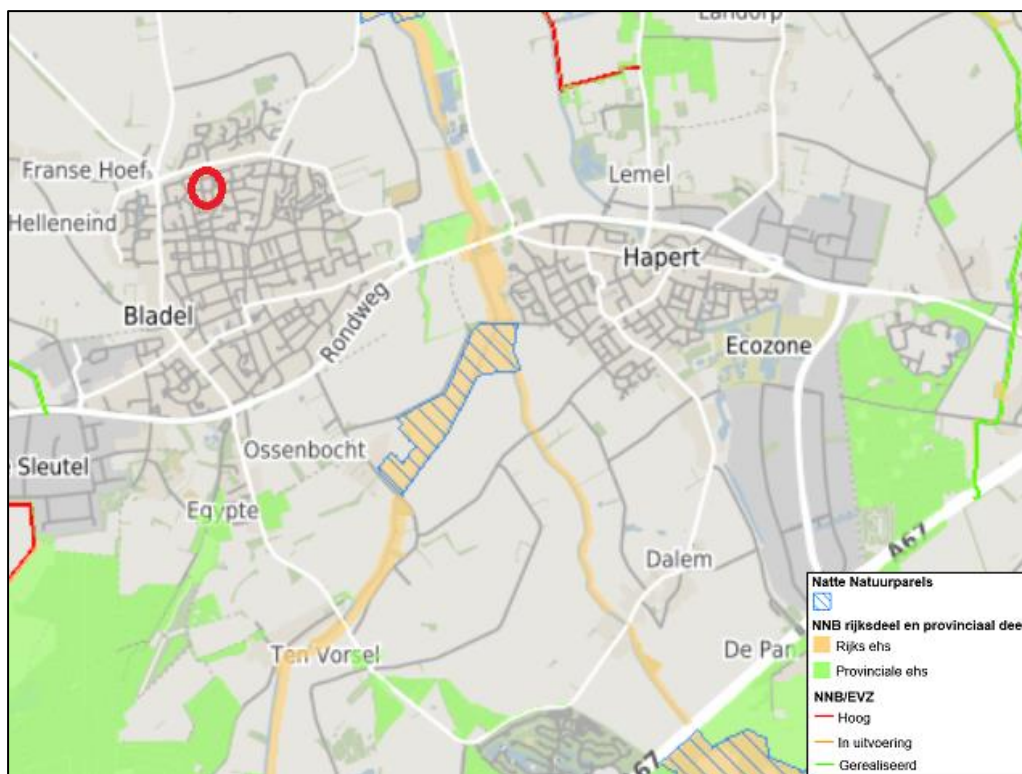
van de omvang van de toename van de stikstofdepositie. Deze meldingsplicht geldt niet voor projecten die gepaard gaan met een toename van de stikstofdepositie die onder de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jr blijft. Deze projecten kunnen zonder meer worden uitgevoerd in het kader van het PAS.

In dit geval is een stikstofdepositie te verwachten die lager is dan de drempelwaarde en lager is dan de grenswaarde van 0,05 mol per hectare per jaar die is vastgesteld voor het PAS. Mogelijk negatieve effecten van een dergelijke lage depositie zullen beperkt zijn. Daarbij worden door de provincie momenteel maatregelen getroffen in het kader van het PAS om negatieve effecten van stikstofdepositie tegen te gaan. Bij het opstellen van deze maatregelen is ook rekening gehouden met stikstofdeposities onder de grenswaarde van 0,05 mol per hectare per jaar. Door de maatregelen die worden genomen in het kader van het PAS zijn negatieve effecten van een dergelijke depositie uitgesloten, zo blijkt uit het ontwerp Natura 2000-beheerplan van het Natura 2000-gebied Kempenland-West (Provincie Noord-Brabant 2015). Doordat negatieve effecten zijn uitgesloten, is nader onderzoek in de vorm van een voortoets niet noodzakelijk.

Ook de haalbaarheid van het bestemmingsplan wordt niet in de weg gestaan door de beperkte stikstofdepositie die te verwachten is. Doordat de depositie lager is dan de drempelwaarde, is deze depositie uitgezonderd van de vergunningplicht van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming. Ook geldt voor een dergelijk lage depositie geen meldingsplicht in het kader van het PAS..

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen Natuurnetwerk Nederland (zie navolgende afbeelding). Het plangebied ligt niet in de EHS of een Ecologische verbindingszone (EVZ) zie onderstaande afbeelding. Op ongeveer 2 kilometer ten westen van het plangebied, op ongeveer 2,1 kilometer ten noorden en op ongeveer 2,3 kilometer ten oosten van het plangebied ligt een EVZ. Op ongeveer 1,6 kilometer van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde gedeelte van de EHS. Gezien de afstand, de bestaande achtergrondverstoring uit de kern van Bladel en tussenliggende wegen, woonhuizen en agrarische gronden worden zowel directe als indirecte negatieve effecten van het plan op de nabijgelegen EHS en EVZ niet waarschijnlijk geacht. Nader onderzoek is daarom niet noodzakelijk.



Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de EHS, Natte Natuurparels en Ecologische verbindingzones (EVZ). Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant, bewerking: SAB.

4.2 Soortenbescherming

In deze paragraaf worden de beschermde soorten beschreven die mogelijk aanwezig kunnen zijn in of nabij het plangebied. Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren en amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet, bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. In deze paragraaf wordt voornamelijk aandacht besteed aan de beschermde soorten waarvoor een dergelijke vrijstelling niet geldt.

4.2.1 Vaatplanten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen zeldzame soorten met specifieke groeiplaatsen in voornamelijk stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduin, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden, moerassen en oude of verweerde gebouwen waaronder stadskades. Veel van deze beschermde vaatplanten komen voornamelijk voor op kalkhoudende voedselarme grond in meer natuurlijke biotopen (Sparrius et al. 2012). In dit deelgebied is geen sprake van een dergelijke groeiplaats. Tijdens het veldbezoek zijn een paar algemene soorten waargenomen zoals paardenbloem, grote brandnetel en harig knopkruid. Dergelijke soorten groeien op een voedselrijke bodem. Beschermde vaatplantsoorten komen in een dergelijk milieu vrijwel niet voor. Aanwezigheid van beschermde vaatplantsoorten is derhalve niet in het plangebied te verwachten. Een nader onderzoek naar beschermde vaatplanten is daarom niet noodzakelijk.

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Het terrein is grotendeels verhard maar heeft ook groene zomen met kort gemaaid grasland en bomen. Beschermden grondgebonden zoogdieren komen voornamelijk voor in natuurlijke- of half-natuurlijke habitats zoals bos, heide of kleinschalig agrarisch landschap. Enkele soorten zoals eekhoorn en steenmarter worden ook regelmatig in het stedelijk gebied aangetroffen (Lange et al. 2003).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komt de eekhoorn in de omgeving van het plangebied voor. De eekhoorn heeft zijn leefgebied voornamelijk in oude bossen en maakt nesten in de vork van twee takken in een boom. De soort komt soms ook in bebouwd gebied voor, in parken en tuinen, mits er voldoende voedsel aanwezig is. In het plangebied staan er bomen rondom de oude sporthal. Tijdens het veldbezoek zijn deze bomen geïnspecteerd op mogelijke nestplaatsen en sporen van de eekhoorn. Deze zijn echter niet aangetroffen. Daarnaast is er tijdens het veldbezoek geen eekhoorn in het plangebied of in de nabijheid aangetroffen en is het plangebied niet met een park of met een bos verbonden. De eekhoorn wordt derhalve niet in het plangebied verwacht. Daarnaast blijven de bomen in het plangebied in de nieuwe situatie behouden. Van aantasting van een mogelijk leefgebied van de eekhoorn is met de beoogde plannen geen sprake.

De steenmarter leeft in steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en in gebouwen. De steenmarter is ook in de grote steden te vinden, daarbij is de aanwezigheid van groenstroken, heggen en bosjes van belang voor het vinden van voedsel. In en rond de gebouwen zijn geen aanwijzingen gevonden (zoals vraat-, loopsporen of latrines). Ook zijn er geen duidelijk geschikte toegangen tot het gebouw aangetroffen. Essentiële elementen van de steenmarter zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

Ook andere beschermde grondgebonden zoogdieren zijn door de afwezigheid van hiervoor geschikt habitat niet in het plangebied te verwachten. Nader onderzoek naar grondgebonden zoogdieren is niet noodzakelijk.

4.2.3 Vleermuizen

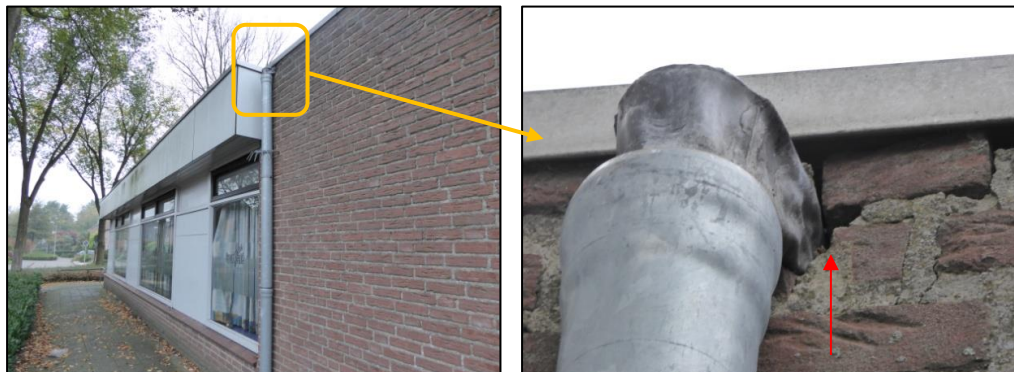
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de grijze grootoorvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, franjestaart en gewone dwergvleermuis in de buurt van het plangebied voor. Maar ook andere soorten kunnen in de omgeving van het plangebied voorkomen. Zo melden verspreidingsatlassen ook de ruige dwergvleermuis, meervleermuis en tweekleurige vleermuis in de regio. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de

rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, holen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017a, Dietz et al. 2011). Het gebouw is tijdens het veldbezoek van binnen en van buiten onderzocht op de aanwezigheid van geschikte kieren en spleten. Aan alle kanten van het gebouw bevinden zich enkele kieren en spleten die vleermuizen mogelijk toegang kunnen geven tot een geschikte verblijfplaats. Deze openingen bevinden zich tussen de dakrand en de muur en voornamelijk tussen de regenpijpen en de muur (zie navolgende afbeelding). De ruimtes tussen de regenpijpen en de muur zijn groot genoeg voor vleermuizen om achter weg te kruipen. Tevens is er voldoende vrije in- en uitvliegruimte. Dergelijke openingen zijn voor verschillende soorten vleermuizen geschikte verblijfplaatsen (zie navolgend overzicht). Rondom de sporthal bevinden zich bomen en bovendien bevindt het plangebied zich in een relatief groene woonwijk, derhalve zijn er in het plangebied en de directe omgeving voldoende foerageermogelijkheden. Foerageergebied in de omgeving van een potentiële verblijfplaats vergroot aanzienlijk de kans dat een verblijfplaats ook daadwerkelijk door vleermuizen in gebruik is. Vanwege de geschikte kieren en spleten, de vrije in- en uitvliegruimte en de foerageerplekken in de nabijheid, kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. Door de sloop van de bebouwing vindt er mogelijk aantasting plaats van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. Er is dan mogelijk sprake van overtreding van Wet natuurbescherming. Om met zekerheid vast te kunnen stellen of in het plangebied verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten aanwezig zijn en of er negatieve effecten van het plan kunnen worden verwacht, wordt nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk geacht.





Ruimte tussen regenpijpen en de muur van de sporthal.

Vleermuissoorten en functies die wel of niet zijn uit te sluiten in het plangebied. "x"= functie is niet uit te sluiten, "-" = functie is uit te sluiten.

Vleermuissoort	Kraamverblijf	Zomerverblijf	Paarverblijf	Winterverblijf
Gewone dwergvleermuis	X	X	X	X
Ruige dwergvleermuis	-	-	X	-
Laatvlieger	X	X	X	X
Meervleermuis	X	X	X	-
Grijze grootoorvleermuis	X	X	-	-
Tweekleurige vleermuis	X	-	-	X

Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). Binnen het plangebied zijn de aanwezige bomen onderzocht op de aanwezigheid van geschikte hollen en spleten. In de bomen in het plangebied is echter geen geschikte verblijfplaats van vleermuizen aangetroffen. Daarnaast blijven de bomen rondom de sporthal in de nieuwe situatie behouden. Van een verblijfplaats (of een aantasting van een verblijfplaats door de beoogde plannen) is in het plangebied geen sprake.

Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende

foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

In het plangebied kunnen vleermuizen foerageren rond de aanwezige bomen rondom de sporthal. Wanneer er verblijfplaatsen in de sporthal aanwezig zijn, kunnen de bomen rond het plangebied essentieel zijn voor het functioneren van deze verblijfplaatsen. Wanneer er geen verblijfplaatsen in het plangebied aanwezig zijn is niet te verwachten dat de bomen essentieel foerageergebied voor vleermuizen betreft. Het plangebied bevindt zich in een groene woonwijk waar voldoende foerageerplekken in de omgeving te vinden zijn. Bovendien blijven de bomen in de nieuwe situatie behouden, waardoor er ook in de nieuwe situatie vleermuizen in het plangebied kunnen foerageren. Van aantasting van een (essentieel) foerageergebied is derhalve geen sprake.

Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuizenpopulatie in het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd. Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig, deze staan rondom de sporthal. Echter, er is geen sprake van een duidelijke doorlopende bomenrij. Van een essentiële vliegroute in het plangebied zal derhalve geen sprake zijn.

4.2.4 Vogels

Vogelsoorten met niet jaarrond beschermde nesten

Het is mogelijk dat algemeen voorkomende vogelsoorten tot broeden komen in en rond het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn de merel en kauw in het plangebied waargenomen.

Om te voorkomen dat bij de werkzaamheden eventueel aanwezige nesten van broedende vogels worden beschadigd, adviseren wij deze werkzaamheden buiten de broedperiode te starten. Als vogels op zoek gaan naar een geschikte broedlocatie en merken dat het plangebied en de directe omgeving te verstorend zijn, zullen ze een andere locatie zoeken. Daarnaast kan ook in de broedperiode gestart worden met de werkzaamheden. Dan dient aantoonbaar te worden vastgesteld door een expert op het gebied van vogels dat met de ruimtelijke ontwikkeling geen nesten vernield worden en dat er geen verstoring optreedt die van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding van een vogelsoort. De broedperiode van vogels loopt glo-

baal van half maart tot half augustus, maar de nesten van vogels die buiten deze periode broeden zijn ook beschermd.

Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Van enkele soorten is het nest jaarrond beschermd. Hieronder wordt in meer detail beschreven of en in welke mate het gebied geschikt kan zijn voor betreffende soorten.

Vogelsoorten waarvan het nest een jaarrond beschermde status heeft en die in een dergelijke omgeving voor kunnen komen zijn de huismus en gierzwaluw. Huismussen broeden voornamelijk in gebouwen, in schuren, onder dakpannen, of in gaten en kieren van gebouwen. Het dak van de sporthal is niet geschikt voor huismussen aangezien (ronde) dakpannen ontbreken. Tevens zijn er geen groenblijvende struiken in het plangebied aanwezig die de soort kan gebruiken ter beschutting. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen huismussen in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied waargenomen. Hierdoor wordt niet waarschijnlijk geacht dat het plangebied een nestplaats van huismussen bevat. Nader onderzoek hiernaar wordt niet noodzakelijk geacht.

De gierzwaluw nestelt in gebouwen in kieren en gaten in muren, achter regenpijpen en onder daken en dakpannen. Er zijn in het plangebied meerdere kieren tussen de regenpijp en de muur, tussen de muur en de dakrand en gaten in de muur aanwezig, waar gierzwaluwen mogelijk een verblijfplaats kunnen hebben. De meeste van deze openingen bevatten een vrije in- en uitvliegruimte, wat belangrijk is voor gierzwaluwen omdat de dieren zich eerst naar beneden laten vallen alvorens op te stijgen. Tevens is de oude sporthal een hoog gebouw van twee bouwlagen, waarvan de laagste bouwlaag ongeveer 3 meter hoog is en de hoogste bouwlaag ongeveer 4 à 5 meter hoog. Gierzwaluwen hebben hun verblijfplaats bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte, waardoor de oude sporthal ook voor wat betreft hoogte aan de nestplaatsen van de gierzwaluw voldoet. Op voorhand kan de aanwezigheid van gierzwaluwnesten in het plangebied niet worden uitgesloten. Aangezien het gehele pand geamoveerd zal worden, gaan hiermee mogelijk beschermde nesten van de gierzwaluw verloren. Om met zekerheid te weten of nesten in het pand aanwezig zijn, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), in hoge bomen in bos of boomgroepen (buiszard, roek, havik en sperwer, zwarte wouw), in oude nesten van kraaien, buizerds en eksters in boomgroepen (boomvalk, wespandief) in oude nesten van kraaien en roofvogels in naaldbomen (ransuil), in holtes in bomen en in gebouwen aan de grens van dorpen of in agrarisch gebied (steenuil), in nissen van kerktorens of in andere toegankelijke gebouwen in agrarisch gebied (kerkuil) of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van deze vogelsoorten zijn daarom niet in het plangebied te verwachten.

4.2.5 Reptielen

Reptielen komen voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. Enkel de ringslang laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. De soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren, in waterrijke habitats op de zand-

gronden en op overgangen van de zandgronden naar klei- en laagveengebieden (Creemers en van Delft 2009).

Dergelijk voor reptielen geschikt biotoop is niet aanwezig. Ondanks dat volgens verspreidingsgegevens van de NDFF enkele reptielen in de buurt van het plangebied voorkomen zijn reptielen daarom niet in het plangebied te verwachten.

4.2.6 Amfibieën

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide- en veengebied en in de uiterwaarden (Creemers en van Delft 2009).

Een dergelijk biotoop is niet in het plangebied of de directe omgeving aanwezig. Ondanks dat volgens verspreidingsgegevens van de NDFF enkele amfibieën in de buurt van het plangebied voorkomen zijn amfibieën daarom niet in het plangebied te verwachten.

Enkel algemeen voorkomende amfibiesoorten zoals bruine kikker en gewone pad kunnen niet volledig worden uitgesloten in het plangebied. Deze soorten zijn weinig veeleisend voor wat betreft hun leefomgeving en komen wijdverspreid voor. Voor deze soorten geldt echter een vrijstelling van de verboden in de Wet natuurbescherming bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Een overtreding van de Wet natuurbescherming is bij het volgen van de zorgplicht (artikel 11.1 Wet natuurbescherming) niet te verwachten bij aanwezigheid van deze soorten en nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

4.2.7 Vissen

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.8 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden, (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (www.eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé 2004).

In het betreffende plangebied is geen sprake van een dergelijke stabiele leefomgeving en de juiste leefomstandigheden voor dergelijke soorten. Beschermde insecten en andere ongewervelden zijn daarom niet te verwachten in het plangebied.

4.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming van toepassing is, want er worden geen bomen of struiken geveld. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

5 Conclusie en advies

Aan de Annie M.G. Schmidtdlaan 15 te Bladel is men voornemens de voormalige sporthal 't Spant Er te slopen en op deze plek nieuwe woningen te realiseren. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

5.1 Gebiedsbescherming

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat er Natura 2000-gebieden in de buurt van het plangebied liggen. De beoogde ontwikkelingen hebben mogelijk een verkeersaantrekkende werking tot gevolg waardoor er verzuring dan wel vermesting kan optreden door een verhoogde stikstofdepositie uit de lucht. In de nabijgelegen Natura 2000-gebieden bevinden zich habitattypen die hiervoor gevoelig zijn. Om de mogelijke effecten van stikstofemissie inzichtelijk te maken is een nader onderzoek in de vorm van een AE-RIUS-berekening uitgevoerd. Uit deze berekening blijkt dat een kleine depositie van stikstof mogelijk is op een Natura 2000-gebied. Deze depositie is zo beperkt, dat negatieve effecten hiervan zijn uitgesloten.

Uit voorliggend onderzoek blijkt verder dat het plangebied niet in het Natuurnetwerk Nederland ligt. Negatieve effecten op het NNN en andere provinciaal beschermde gebieden zijn niet te verwachten. De bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van de ontwikkeling niet in de weg.

5.2 Soortenbescherming

Volgens de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna komen er verschillende beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voor. Door het uitgevoerde veldbezoek in het plangebied is duidelijk geworden dat enkele essentiële elementen van beschermde diersoorten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten in het plangebied. Het betreft verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en tweekleurige vleermuis). Om uitsluitsel te krijgen over de aan- of afwezigheid van deze soorten dient nader soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Wanneer vleermuizen daadwerkelijk in de bebouwing aanwezig blijken te zijn, moeten mitigerende maatregelen getroffen worden en moet een ontheffing Wet natuurbescherming worden aangevraagd.

5.2.1 Onderzoekseisen en -periodes

Voor veel beschermde plant- en diersoorten zijn protocollen opgesteld waarin beschreven staat waar het nader soortgericht onderzoek aan moet voldoen om aan- of afwezigheid van de betreffende soort aan te kunnen tonen.

Vleermuizen

Het nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen dient plaats te vinden volgens bepaalde richtlijnen, zoals verwoord in het vleermuisprotocol 2017 (Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur). Het vleermuisprotocol stelt vast dat vijf veldbezoeken uitgevoerd dienen te worden. Drie daarvan dienen plaats te vinden in de periode van 15 mei tot en met 15 juli met een tussenperiode van circa 30 dagen. De andere twee veldbezoeken dienen tussen 15 augustus en 30 september plaats te vinden met een tussenperiode van circa 20 dagen.

Tijdens deze veldbezoeken zal gebruik worden gemaakt van een batdetector of batlogger. Dit zijn apparaten waarmee de onhoorbare ultrasone geluiden van vleermuizen worden opgevangen en vertaald in voor mensen hoorbare geluiden. Door het uitvoeren van deze vijf veldbezoeken kan met voldoende juridische zekerheid aannemelijk worden gemaakt of vleermuizen wel of niet aanwezig zijn in het plangebied. Mocht uit dit onderzoek blijken dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan dient mogelijk een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes voor vleermuizen weer.

Navolgend overzicht geeft de onderzoeksperiodes weer.

Soortgroep	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vleermuizen												

5.2.2 Broedperiode

Van alle van nature in Nederland in het wild levende vogels mag het nest tijdens het broeden (van start van nestbouw tot en met het uitvliegen van de jongen) niet worden beschadigd of vernield. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd.

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat in en direct rond het plangebied vogels kunnen gaan broeden. Wij adviseren daarom om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecooloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.2.3 Zorgplicht

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor alle natuur en in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving, overeenkomstig artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden.

5.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

5.4 Vervolgstappen

- Uitvoeren nader onderzoek vleermuizen
- Houd rekening met broedende vogels
- Houd rekening met de zorgplicht

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017c. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen onderweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdiervereniging. 2017. Vleermuisprotocol 2017.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Provincie Noord-Brabant. 2015. Ontwerpbeheerplan Kempenland-West.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrius, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.aerius.nl

www.eis-nederland.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

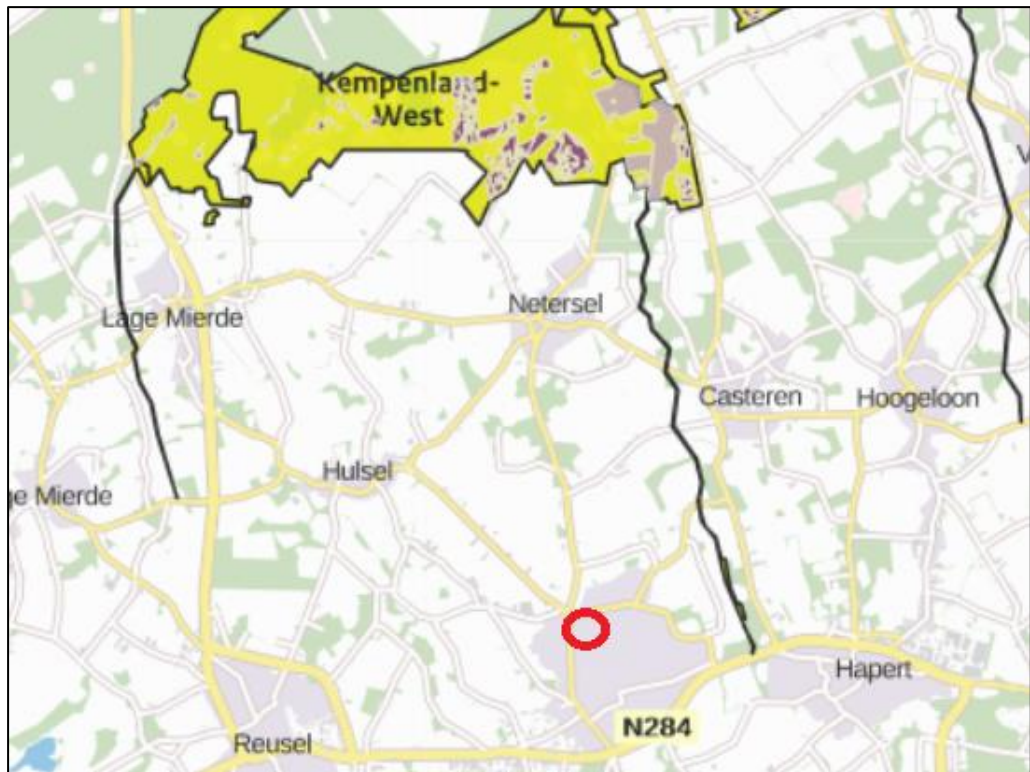
www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 2: AERIUS berekening

Verzuring leidt tot een directe of indirecte afname van de buffercapaciteit (het neutralisatievermogen) van bodem of water. Op termijn resulteert dit proces in een daling van de zuurgraad. Hierdoor zullen voor verzuring gevoelige soorten verdwijnen. Vermesting is in dit geval de 'verrijking' van ecosystemen door stikstofdepositie. De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstofdepositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft, waardoor bepaalde soorten verdwijnen.

Beoordeling: In de huidige situatie staat een sporthal in het plangebied. Deze is echter momenteel niet in gebruik en veroorzaakt daarom geen stikstofuitstoot. Het project ziet toe op de ontwikkeling van maximaal 30 woningen, verdeeld over 21 bouwvolumes. Deze zullen naar alle waarschijnlijkheid voor een groot deel uit rijwoningen bestaan. Omdat het bestemmingsplan echter ook een andere bebouwing mogelijk maakt moet worden uitgegaan van een worst case scenario. Bij 30 woningen verdeeld over 21 bouwvolumes wordt daarom uitgegaan van 12 vrijstaande woningen en 18 twee-onder-één-kap-woningen (9 volumes). Gemotoriseerd verkeer stoot stikstof uit en ook bij de verwarming van woningen komt stikstof vrij. De herontwikkeling van het terrein naar een woonbestemming leidt tot een toename in stikstofuitstoot door middel van het verwarmen van huizen en door een toename van het aantal verkeersbewegingen naar het plangebied. Stikstof kan tot meerdere kilometers van de bron neerslaan en zo stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden verstoren, door de verzurende en vermestende werking die dit heeft. Binnen het nabij gelegen Natura 2000-gebied Kempenland-West zijn habitattypen gevoelig voor een toename in stikstofdepositie (zie navolgende afbeelding).



Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van stikstofgevoelige habitat-typen (weergegeven als paarse vlakken). Bron: AERIUS, bewerking: SAB.

Met behulp van het rekeninstrument AERIUS, dat hiervoor speciaal ontwikkeld is door de rijksoverheid, kan een inschatting worden gemaakt van mogelijke effecten van extra stikstofdepositie op beschermde natuurwaarden in Natura 2000-gebieden. Om een inschatting te maken van de gevolgen van het project op stikstofdepositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden, is een verkennende berekening met AERIUS calculator uitgevoerd. Bij deze berekening werd van de volgende uitgangspunten uitgegaan:

Bebouwing

- Geen uitstoot van stikstof in de huidige situatie en de realisatie van 12 vrijstaande huizen en 18 twee-onder-één-kap-woningen in de nieuwe situatie.
- Voor de emissie van de bebouwing is uitgegaan van de maximaal toelaatbare emissie zoals deze wordt voorgeschreven in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Conform dit besluit geldt voor aardgas een emissiegrenswaarde van 70 mg NO_x per normaal kubieke meter. Om de totale emissie te berekenen, is deze waarde vermenigvuldigd met het gestandaardiseerd debiet van droog rookgas, conform de aanwijzingen uit de Infomil publicatie 'L40, Handleiding Meten van Luchtemissie'.

Een nadere toelichting bij deze berekening staat in bijlage 3. Het droog rookgas-debiet is berekend op basis van het verwachte aardgasverbruik van de woningen. Het aardgasverbruik werd gebaseerd op CBS-gegevens over het gemiddelde aardgasverbruik van de afgelopen jaren van verschillende woningtypen. Voor de toekomstige situatie is dit een worst-case benadering, aangezien de woningen die in het project worden gebouwd aan strengere energieprestatienormen moeten voldoen dan de huidige, reeds gebouwde woningen in Nederland.

Met deze emissie- en verbruiksgegevens is vervolgens de maximaal te verwachten emissie van NO_x berekend. In de tabel hieronder zijn het berekende aardgasverbruik, het berekende droog stookgasdebiet en de berekende stikstofemissies voor de huidige en toekomstige situatie weergegeven.

Het berekende aardgasverbruik, droog rookgasdebiet en de berekende stikstofemissie, voor de verschillende woningtypen.

Toekomstige situatie	Aantal eenheden	Aardgasverbruik (m3/jaar)	Droog rookgasdebiet (m3/jaar)	Emissie NO_x (kg per jaar)
Vrijstaande woning	12	32652	289708,68	20,28
twee-onder-één-kap-woningen	18	28704	254679,59	17,83
Totaal			544388,27	38,11

Verkeer

- Voor de berekening van de depositie als gevolg van verkeer is gekozen voor de sector ‘wegverkeer’ en is vervolgens gekozen voor de verwachte depositie van normaal stadsverkeer met licht wegverkeer met NO_x in NO₂-equivalenten van 0,30 g/km en een NH₃ van 0,0230 g/km. Normaal stadsverkeer wordt gedefinieerd als typisch stadsverkeer met een redelijke mate van congestie, een gemiddelde snelheid tussen de 15 en 30 km/uur en gemiddeld ongeveer 2 stops per afgelegde kilometer.
- Voor het maken van een inschatting van de hoeveelheid autoverkeer die wordt gegenereerd bij een bepaalde ontwikkeling, hanteert het CROW kencijfers voor wat betreft verkeersgeneratie. Onder verkeersgeneratie wordt hierbij verstaan de totale hoeveelheid gemotoriseerd verkeer (excl. openbaar vervoer) die gedurende een gekozen tijdsperiode naar de desbetreffende voorziening toe rijdt en hiervan wegrijdt. Gelet op het feit dat het plangebied in het midden van een woonwijk van de kern Bladel ligt, wordt gesteld dat de kencijfers voor ‘rest bebouwde kom’ aangehouden kunnen worden. De gemeente Bladel wordt conform CBS-gegevens ten aanzien van de mate van stedelijkheid gezien als een ‘weinig-stedelijk gebied’. Onderhavige ontwikkeling maakt het mogelijk 30 woningen verdeeld over 21 bouwvolumes te realiseren. Het worst-case aantal woningen van 12 vrijstaande- en 18 twee-onder-één-kapkoopwoningen. Uitgaande van een maximale verkeersgeneratie zijn 247,4 (8,2 x 18 + 8,6 x 12) mvt/etmaal te verwachten.
- Conform de ‘instructie gegevensinvoer’ (TAUW 2016) geldt als algemeen criterium voor verkeer van en naar inrichtingen, dat de gevolgen niet meer aan de inrichting wordt toegerekend wanneer het verkeer is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Dit is het geval op het moment dat het verkeer zich door zijn snelheid en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer op de betrokken weg. Daarbij weegt ook de verhouding mee tussen de hoeveelheid verkeer dat reeds op de weg aanwezig is en dat wordt aangetrokken door de ontwikkeling. Het plangebied wordt ontsloten via Annie M.G. Schmidlaan en de Arthur van Schendellaan. De eerste doorgaande weg is de P.G. Ballingslaan die hier ten noorden van ligt. Er wordt vanuit gegaan dat op P.G. Ballingslaan het verkeer in het normale verkeersbeeld is opgenomen.

Bijlage 3: Toelichting berekening stikstofemissie op basis aardgasverbruik en maximaal toelaatbare emissie

Conform het Activiteitenbesluit milieubeheer geldt voor aardgas een emissiegrenswaarde van 70 mg NO_x per normaal kubieke meter. Om de totale stikstofemissie te berekenen die bij verbranding van aardgas zou kunnen vrijkomen is deze maximale emissiewaarde vermenigvuldigd met het gestandaardiseerd debiet dat bij de verbranding van het aardgas vrijkomt, conform de aanwijzingen in de Infomil publicatie 'L40, Handleiding Meten van Luchtemissie'.

Het gestandaardiseerd debiet (F_s) is als volgt berekend:

$$F_s = F_{br} \times V_{st} \times \frac{21}{21 - O_s}$$

De gebruikte afkortingen hebben de volgende betekenis:

- F_s, het gestandaardiseerd debiet van droog rookgas bij een standaard zuurstofconcentratie
- F_{br} het brandstofverbruik
- O_s, de zuurstofconcentratie betrokken op droog rookgas. Voor het stoken van aardgas moet worden uitgegaan van 3 volume procent
- 21, de zuurstofconcentratie in droge lucht
- V_{st}, het stoichiometrisch droog rookgasvolume

Het brandstofverbruik, F_{br}, is geschat op basis van de aantallen te realiseren woningen en het gemiddeld aardgasverbruik per woningtype. Dit gemiddelde verbruik is gebaseerd op CBS-gegevens over het aardgasverbruik van de afgelopen jaren (zie onderstaande tabel).

Het gemiddeld aardgasverbruik over de jaren 2012-2016 van verschillende woningtypen (bron: CBS-Statline).

Woningtype	Gemiddeld aardgasverbruik (in m3 per jaar)
Gemiddelde van alle typen	1370
Appartement	912
Tussenwoning	1286
Hoekwoning	1542
Twee onder één kap	1814
Vrijstaand	2392
Eigen woning	1602
Huurwoning	1148

Het stoichiometrische droog rookgasvolume is als volgt berekend

$$V_{st} = 0,199 + 0,234 \times H$$

H staat hierbij voor de stookwaarde. In Nederland bedraagt deze waarde voor aardgas 31.65 MJ/m³ (www.energieleveranciers.nl).

De emissie van NO_x (in kg/jaar) wordt nu berekend door het droog rookgasdebiet (F_s) te vermenigvuldigen met de stikstofconcentratie bij standaardcondities (70 mg/m³).

Bijlage 4: Resultaat AERIUS

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.naturazoo.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Danny Meriën	-

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Bladel, Annie M.G. Schmidtlaan	RdFHmDrsjBHa

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
16 maart 2018, 10:44	2018	Berekend met eigen rekenpunten.

Totale emissie

Situatie 1	
NOx	50,74 kg/j
NH ₃	-

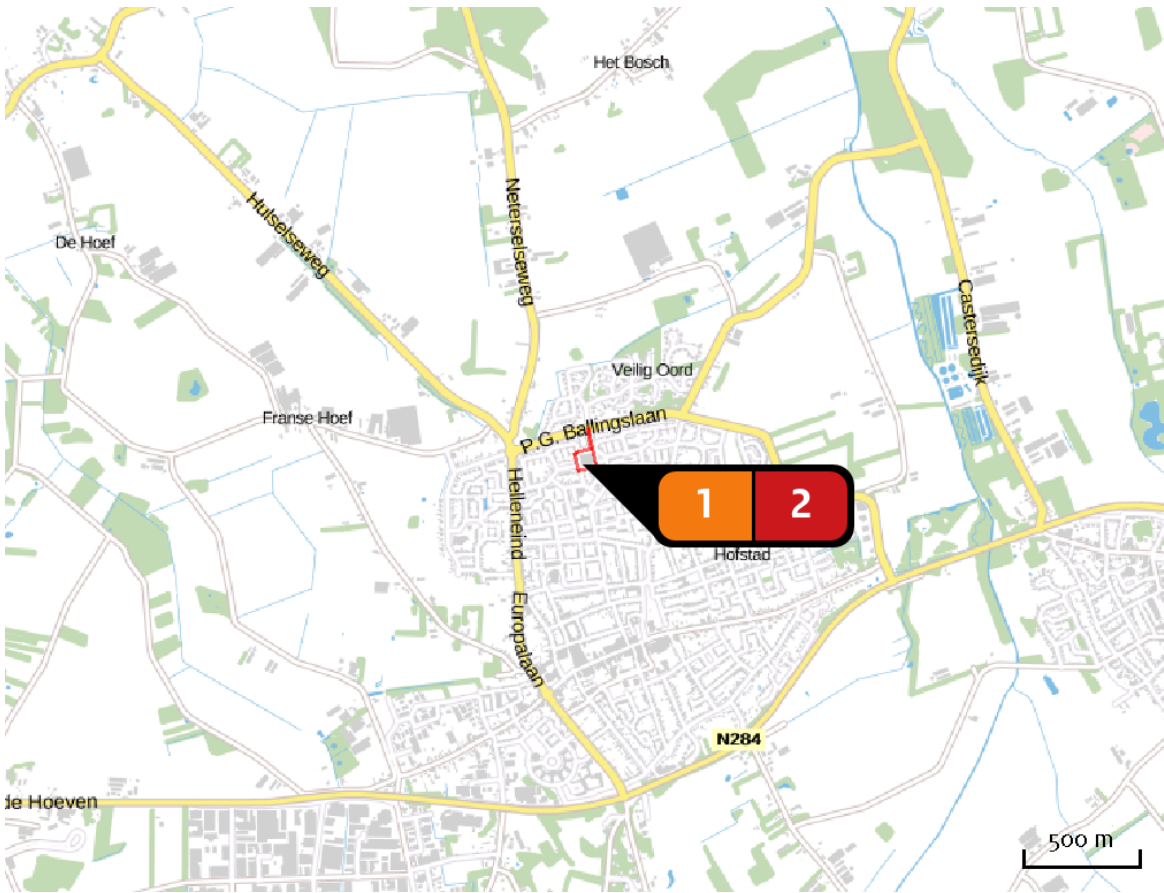
Resultaten

Hectare met
hoogste bijdrage
(mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

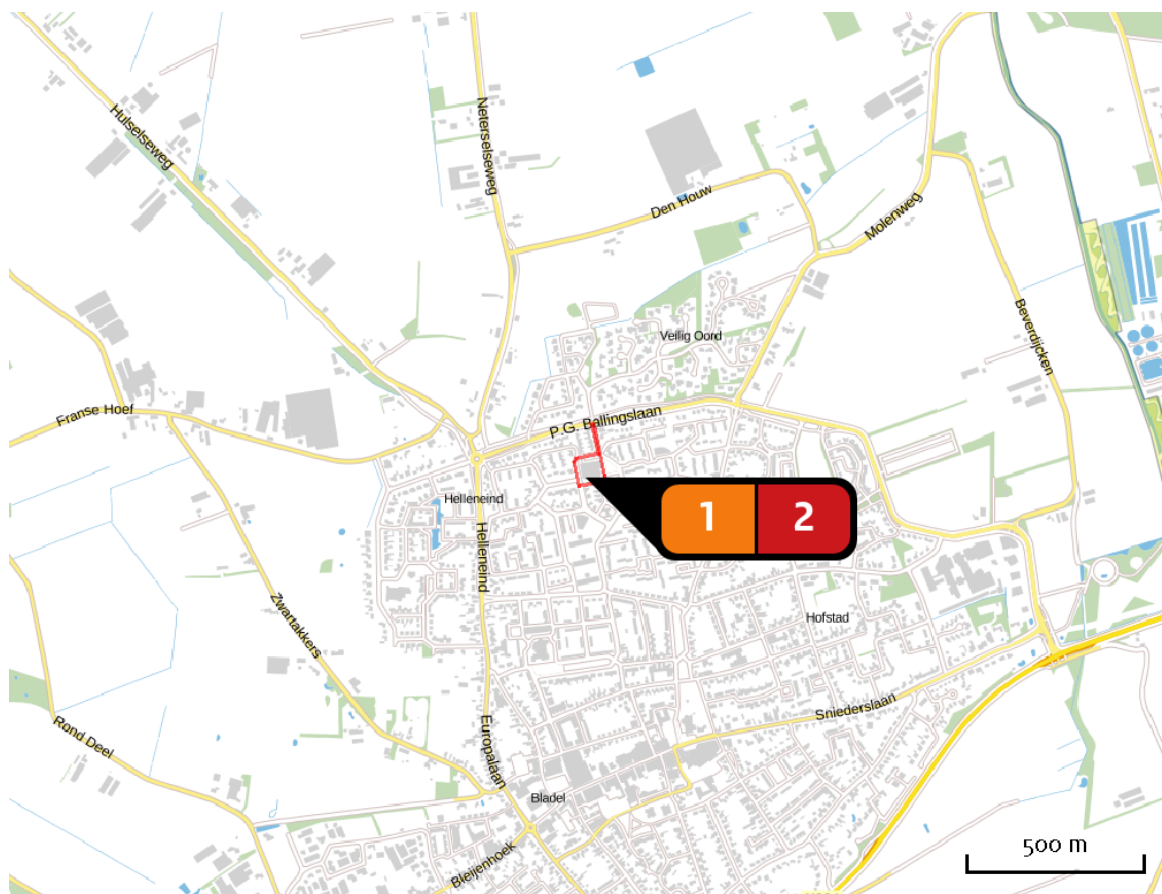
Locatie
Situatie 1



Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1	 Woningen Wonen en Werken Woningen	-	38,10 kg/j
2	 Verkeer Wegverkeer Buitenwegen	-	12,64 kg/j

Depositie
natuur-
gebieden



Hoogste projectbijdrage



Hoogste projectbijdrage per
natuurgebied



Habitatrichtlijn



Vogelrichtlijn



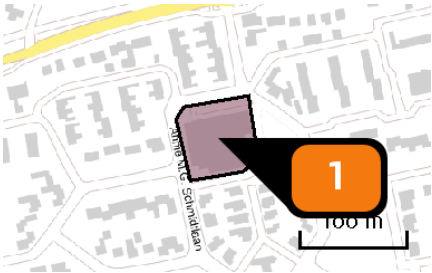
Habitatrichtlijn,
Vogelrichtlijn

Rekenpunten

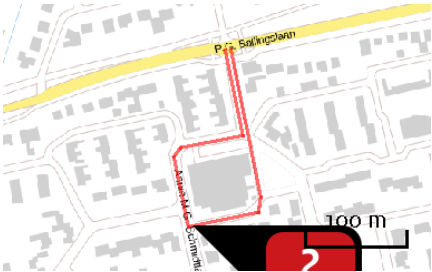
	Label	Positie	Projectdepositie	Totale depositie	Afstand tot dichtstbijzijnde bron
a	Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout (9 km) & Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout Hg999:1016c	133812, 377384	0,00	1.646,80	9.343 m
b	Kempenland-West ZGHg1EoC (5 km)	143702, 380882	0,00	1.646,40	4.588 m
c	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux (9 km)	152117, 374278	0,00	1.809,60	9.148 m
d	Kempenland-West Hg1EoC (7 km)	142800, 382959	0,00	1.888,40	6.639 m
e	Kempenland-West (1 km)	144555, 376662	0,01	1.826,41	1.455 m
f	Kempenland-West H4030 (5 km)	144053, 380838	0,00	1.524,40	4.601 m
g	Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en h Hg999:1010c (7 km) & Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en h	143368, 369286	0,00	1.759,00	6.872 m
h	Kempenland-West H3160 (5 km)	142191, 381283	0,00	1.525,60	5.044 m
i	Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout (7 km) & Vennen, heiden en moerassen rond Turnhout Hg999:1009c	137230, 372337	0,00	2.202,60	6.999 m
j	Kempenland-West H3130 (5 km)	142048, 380952	0,00	1.485,80	4.749 m
k	Kempenland-West ZGH3130 (8 km)	144615, 384343	0,00	1.626,20	8.149 m
l	Kempenland-West H2310 (7 km)	143909, 383356	0,00	1.660,20	7.069 m

	Label	Positie	Projectdepositie	Totale depositie	Afstand tot dichtstbijzijnde bron
	Kempenland-West H6410 (6 km)	143121, 382219	0,00	1.757,20	5.890 m
	Kempenland-West H7150 (5 km)	142803, 381094	0,00	1.525,60	4.777 m
	Ronde Put H9999:1017c (6 km) & Ronde Put	141969, 370392	0,00	1.916,80	5.871 m
	Kempenland-West H4010A (5 km)	144067, 380890	0,00	1.524,40	4.655 m
	Kempenland-West Lg03 (5 km)	144225, 381203	0,00	1.668,00	4.994 m

Emissie
(per bron)
Situatie 1



Naam: **Woningen**
Locatie (X,Y): **143128, 376200**
Uitstoothoogte: **1,0 m**
Oppervlakte: **0,5 ha**
Spreiding: **0,5 m**
Warmteinhoud: **0,000 MW**
Temporele variatie: **Continue emissie**
NOx: **38,10 kg/j**



Naam: **Verkeer**
Locatie (X,Y): **143101, 376154**
NOx: **12,64 kg/j**

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Eigen spec.	auto's	247,4	NOx	12,64 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS versie 2016L_20171215_64190d2d2b

Database versie 2016L_20170828_c3f058foof

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/uitleg>

Bijlage 5. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op deze instandhoudingsdoelstelling van een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een significant verstoringseffect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Verder geldt dat een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, door een bestuursorgaan pas vastgesteld kan worden indien een passende beoordeling is gemaakt (artikel 2.7 lid 1).

Voor een plan of een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, en dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling gemaakt te worden, van de gevolgen voor het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmer-

ken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). De bescherming van dit netwerk gebeurt bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoeragegebied.

Voor Natuurnetwerk Nederland geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat ontwikkelingen niet mogen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur. Daarnaast mogen de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet significant worden beperkt. De precieze invulling van de bescherming vervult van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Het vernielen van nesten is verboden en het verstoren van nesten is enkel toegestaan indien geen sprake is van een negatieve invloed op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te onttelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om de plantensoorten opzettelijk te onttelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De

persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.